

I Spojite odgovarajuće pojmove i definicije:

a) ekonomija	b) mikroekonomska analiza
c) ekonomski zakoni	d) pozitivna ekonomija
e) makroekonomska analiza	f) normativna ekonomija

1. Makroekonomija treba da pruži objašnjenje za tekuće privredne tokove, da naučno objašnjava kako privreda funkcioniše. Ekonomija koja opisuje, analizira i objašnjava ekonomsku stvarnost kakva je ona zaista.
2. Ekonomija koja daje mišljenja, preporuke i praktične savete za vođenje ekonomske politike.
3. Nauka koja proučava ljudsko ponašanje kao odnos između ciljeva i oskudnih sredstava koja su podobna za alternativne upotrebe.
4. Oblik ekonomske analize koji se bavi izučavanjem pojedinačnih ekonomskih pojava, odnosa i veličina vezanih za aktivnost pojedinca i preduzeća, individualnih proizvođača i potrošača.
5. Istraživanje ukupnih privrednih veličina. Bavi se problemima društvene privrede kao celine gde se varijable ekonomskog sistema svode na mali broj globalnih veličina, tj. mali broj krupnih ekonomskih agregata.
6. Objektivne nužnosti koje vladaju u proizvodnji, raspodeli, razmeni i potrošnji.

II Dopunite definicije ekonomije prema Polu Samjuelsonu.

1. Ekonomija je proučavanje o tome kako čovečanstvo obavlja posao organizovanja svojih _____ skopčanih sa _____.
2. Ekonomija je proučavanje onih delatnosti koje, služeći se _____ ili _____, pretpostavljaju obavljanje _____ među ljudima.
3. Ekonomija je nauka koja proučava kako se ljudi ponašaju u svom redovnom _____, kako privređuju _____ i _____.

III Koje su nedostajuće reči u sledećem tekstu?

žele, izbor, resursi.

U svakom društvu, _____ mora da se napravi jer nema dovoljno _____ da se proizvedu sva dobra koje ljudi _____.

IV Odgovorite sa tačno i netačno i objasnite Vaš odgovor:

- a) Jedan od makroekonomskih ciljeva je povećanje nezaposlenosti.
- b) Ekonomija je samo nauka o novcu.
- c) Tvrdnja: *Visoke kamatne stope su posledica nedovoljne ponude novca*, je pozitivna ekonomija.
- d) Mikroekonomska analiza proučava inflaciju i nezaposlenost.

- e) Tvrdnja *Visoke kamatne stope destimulišu investicije* je normativnog značaja.
- f) Tvrdnja *Visoke kamatne stope trebalo bi smanjiti kako bi se stimulisale investicije* je normativnog značaja.
- g) Cena košulje je predmet izučavanja makroekonomije.

V Dopunite

1. U ekonomskim modelima razlikujemo dve vrste varijabli: _____ . _____ su promenjive koje se unose u model. _____ proizilaze iz samog modela.
2. Osnovna četiri makroekonomska cilja su: _____, dok su osnovni makroekonomski instrumenti: _____.
3. Prema oblasti primene Ekonomija može biti _____ nauka. Ovu podelu su prvi dali ekonomisti _____.
4. Trade – off predstavlja _____.
5. Osnivač teorije ekonomske politike je _____.
6. Jedan od najvažnijih, ali i najtežih i najodgovornijih faza u procesu korišćenja metoda apstrakcije jeste _____.
7. _____ predstavljaju _____ pojmove kojima se izražavaju određeni odnosi u procesu društvene reprodukcije na različitim stepenima ljudskog razvitka.
8. Prema Oskaru Langeu ekonomski zakoni se mogu svrstati u sledeće kategorije: _____.

VI Klasifikujte sledeće ekonomske pojmove u zavisnosti da li su predmet makroekonomske ili mikroekonomske analize:

Troškovi proizvodnje proizvoda	Štednja pojedinca
Profit	Inflacija
Privredni rast	Nezaposlenost
Individualne cene	Organizacija preduzeća
Društvena reprodukcija	Ekonomska kriza
Platni bilans	Izbor tržišta za plasiranje proizvoda

VII Koje su izjave pozitivne, a koje normativne?

1. Svetska ekonomska kriza će uticati na povećanje nezaposlenosti u našoj zemlji.
2. Narodna Banka Srbije bi trebala da smanji stopu obaveznih rezervi.
3. Guvenerka NBS Jorgovanka Tabaković je izjavila da je kurs dinara relativno stabilan u poslednja dva meseca.
4. Republika Srbija je na međunarodnom finansijskom tržištu prodala evro-obveznice u vrednosti od milijardu dolara.

5. Država treba da poveća poreska opterećenja za bogate, a da smanji za siromašne.
6. Visoke kamatne stope će sprečiti mnoge mlade da kupuju stanove.
7. Vlada Srbije bi trebala da smanji poreze na zarade, kako bi se povećala tražnja za proizvodima.
8. Ministar finansija izjavio je da preduzeća u vlasništvu države troše 750 miliona evra godišnje iz budžeta.

VIII Navedite neke od ekonomskih odluka:

- a) sa kojima se Vi susrećete,
- b) koje treba da donese Vaša porodica, i
- c) sa kojim je suočena i koje donosi država.

IX Šta Vi mislite?

- a) Kako država može uticati na cenu ulja i šećera? Da li ovakve mere ugrožavaju delovanje slobodnog tržišta?
- b) Zašto je jedna od prvih mera vlade bila povećanje PDV-a?
- c) Da li vlada treba da reguliše (kontroluje) kockanje ili da ono bude ostavljeno uticaju slobodnog tržišta? Zašto?
- d) Da li zdravstvena nega treba da bude besplatna ili da se plaća?
- e) Da li vlada treba da cigarete i alkoholna pića oporezuju još više?

X Odgovorite na pitanja

1. Napišite i objasnite jednačinu opšte ekonomske ravnoteže.
2. Šta su ekonomski zakoni, a šta ekonomske kategorije? Navedite primere.
3. Objasnite razliku između teorijske i primenjene ekonomije.
4. Objasnite metod apstrakcije i metod verifikacije.
5. Šta su ekonomski modeli?